

Cena zł 40.—

Filatelista

POLSKI

Listopad

Nr 11 — 1948

W NUMERZE DZISIEJSZYM:

Jubileusz filatelistów poznańskich

Tadeusz Dorożala — Znaczek pocztowy i filatelia jako czynniki propagandowe kraju

Prof. Stan. Mikstein — Znaczki poczty powstańczej w Warszawie na Mokotowie

Antoni Łaszkiwicz — Ząbkowanie prywatne znaczków polskich

Prof. Stan. Mikstein — Poczta obozowa Freiman koło Monachium

Nakłady polskich znaczków

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Filatelistę Polskiego“!

Precz z Michlem!

W 1939 r. Hitler nakazał palić wszystkie polskie książki. Kulturę miała u nas szerzyć książka niemiecka. Zbieraczom polskim dano szowinistyczne katalogi znaczków, gdzie pozwalano sobie na obraźliwe napisy: „Ehemaliges Polen” i t. p.

Najwyższy czas, aby każdy polski zbieracz wyrzucił takie „dzieło” do kosza. Filateliści polscy, jedynym dziś podręcznikiem, przy zbieraniu znaczków polskich, jest:

Gryżewskiego Katalog Znaczków Polskich 1948

gdzie znajdziecie dokładne opracowanie znaczków polskich, z podaniem ich bieżących cen rynkowych.

Cena w kraju zł 300,- + 35,- porto.

Należność proszę przesłać przekazem pocztowym pod adresem:

Biuro Filatelistyczne Tadeusz Gryżewski

Skr. poczt. 330   Ł ó ź   ul. Piotrkowska 51

Filateliści!

Znaczki polskie i zagraniczne
najkorzystniej kupisz i sprzedasz

Poznańska Filatelia

właśc.: Jarosław Średziński

POZNAŃ

ulica Armii Czerwonej nr 2

CENNIK Nr 5

za przesłaniem znaczka 20,- zł

KATALOGI MICHLA

I część 1944/45 w cenie 90,- zł

Rok założenia 1922

Telefon 31-58

FILATELISTA POLSKI

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY
FILATELISTYCE W POLSCE

Nr 11

Listopad

Rok I

Jubileusz filatelistów poznańskich

Nie przebrzmiało jeszcze echo tegorocznego wspaniałego zjazdu toruńskiego, a oto znów notujemy piękną uroczystość filatelistów. W dniu 30 października 1948 roku Wielkopolski Klub Filatelistów w Poznaniu obchodził uroczystość 15-lecia istnienia. Sala posiedzeń „Piwnicy Ratuszowej” — odpowiednio przystrojona — była przepełniona. Na Zebranie Jubileuszowe przybyli filателиści z Poznania i prowincji, Pomorza i Ziemi Odzyskanych, przedstawiciele władz, prasy i kupiectwa branży filatelistycznej, młodzież, liczni goście oraz chór „Arion”. Z bratnich stowarzyszeń reprezentowali: Związek Filatelistów w Toruniu — prezes mec. Niklewski oraz sekretarz mgr Sawczyk-Knihinicki, Zachodnio-Pomorski Klub Filatelistów w Szczecinie: pp.: Jankowski i Junklewicz.

Uroczystość zagał prezes Klubu kol. Witold Urbański i wygłosił przemówienie powitalne, po czym poprosił na przewodniczącego zebrania długoletniego członka Klubu wiceprezydent stoł. m. Poznania p. Franciszka Klausego,

Pierwszy Zjazd Wlkp. Klubu Filatelistów z r. 1933.

Obecny Zarząd Wlkp. Klubu Filatelistów w Poznaniu.

nadto do Prezydium pp.: współzałożyciela Klubu prof. dra Krajewskiego, sędziego Sądu Najwyższego Daszyńskiego i sekretarza Tadeusza Dorożalę. Chór „Arion” pod batutą swego dyrygenta Witalisa Dorożalę odśpiewał „Gaude Mater Polonia”. Następnie kol. wiceprezydent Klause w wygłoszonym przemówieniu złożył jako pierwszy gratulacje Klubowi i Zarządowi, życząc dalszego pomyślnego rozwoju, po czym odczytał liczne telegramy i życzenia nadesłane z Ministerstwa Poczty i Telegrafów, Centrali Filatelistycznej w Warszawie, Redakcji „Przeglądu Filatelistycznego”, prezesa Związku Adamskiego, prof. Stanisława Miksteina, bratnich Stowarzyszeń, członków i filatelistów.

Po odczytaniu sprawozdania z zebrania konstytucyjnego z dnia 30 października 1933 r. kol. prezes Witold Urbański przedstawił działalność Klubu i jego osiągnięcia za miniony okres 15-letni. Za pięknie opracowane sprawozdanie podziękowano oklaskami. Zmarłych współzałożycieli i członków uczczono jednogminutowym milczeniem. Przed mównicą stanął wielce ceniony i ogólnie lubiany p. rektor Stanisław Kitka, członek Klubu, i wygłosił bardzo ciekawy i doskonale opracowany referat o „motywach chrześcijańskich na znaczkach pocztowych”. Rzęsiste oklaski były zasłużonym podziękowaniem dla prelegenta.

Następne przemówienie wygłosił prezes kol. Urbański przedstawiając zasługi prof. Stanisława Miksteina oraz dra A. Łaszkiewicza dla filatelistyki, a w szczególności filatelistyki polskiej, wnosząc o zatwierdzenie uchwały Zarządu, nadającej wymienionym członkostwo honorowe Wielkopolskiego Klubu Filatelistów. Burzą oklasków zatwierdziło Zebranie Jubileuszowe uchwałę Zarządu. Odpowiednie dyplomy Zarząd wysłał wprost na ręce członków honorowych. Z kolei kol. wiceprezydent Klause podziękował współzałożycielom Zdzisławowi Bartoszkiewiczowi, Janowi Jankowskiemu, prof. dr. Krajewskiemu

UWAGA FILATELIŚCI!

„Filatelistę Polskiego“ można odtąd nabywać także we wszystkich kioskach Czytelnika!

oraz Kazimierzowi Tomaszewskiemu za ich dotychczasową współpracę i życząc im dalszej pomyślności, wręczył dyplomy pamiątkowe; takie same dyplomy otrzymali kol. prez. Urbański za wieloletnią prezesurę oraz kol. Tadeusz Dorochała za ofiarną pracę około rozwoju Klubu. W imieniu współzałożycieli przemawiali kol. Jankowski i prof. dr Krajewski.

Dalsze gratulacje Klubowi składali: mgr Sawczyk-Knihinicki w imieniu Związku Filatelistów w Torunu, wręczając Jubilatowi pięknie wykonany dyplom, kol. Junklewicz w imieniu Zachodnio-Pom. Stow. Filatelistów w Szczecinie, kierownik Oddz. Cieśliński w imieniu Dyr. Okr. Pocz. i Telegrafów w Poznaniu oraz kol. Knobel jako przedstawiciel Związku Zawodowego Prac. Pocz. i Tel.

Resztę programu uroczystości urozmaicił swoimi produkcjami chór „Arion”. Po zakończeniu części oficjalnej odbyła się — po raz pierwszy — tombola filatelistyczna, która sprawiła wielkie zainteresowanie i dużo radości wśród uczestników.

Tak odbyła się uroczystość u filatelistów poznańskich, piękna i pełna nastroju. Jubileusz 15-lecia minął, jeżeli jednak Klub kroczyć będzie dalej tą samą drogą, natenczas będzie mógł wykazać chlubniejszy owoc swej działalności na przyszłym jubileuszu 25-lecia.

Po zebraniu nadszedł piękny dyplom pamiątkowy od bratniego Stowarzyszenia w Tarnowie.

Uczestnik

Wiadomości Filatelistyczne

MIESIĘCZNIK

Redakcja: 40, West Hill, Wembley Park, England

Warunki prenumeraty w Polsce:

Prenumerata miesięcznika „WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE” dla czytelników w Polsce wynosi:

Za komplet rocznika 1947	zł 750,—
Prenumerata za rok 1948	zł 1000,—
Numer okazowy	zł 100,—

Prenumerata może być płatna:

a) **MASÓWKĄ POWOJENNĄ** (Generalgouvernement lub Polska Demokratyczna) w ilości 1000 sztuk za każdy rocznik wzgl. 100 sztuk za każdy numer pojedynczy.

b) **CZYSTYMI ZNACZKAMI OBIEGOWYMI** najnowszych wydań po cenach nominalnych lub znaczkami Polski przedwojennej wg. naszego wyboru (prosimy podać cenę proponowanych znaczków w złotych).

Masówka i znaczki mogą być wysyłane za granicę oficjalnie za pośrednictwem Klubów Filatelistycznych w Polsce.

Znaczek pocztowy i filatelia jako czynniki propagandowe kraju

I

Gdy sto lat temu pojawił się na świecie pierwszy znaczek pocztowy nie przypuszczano, że ten mały skrawek papieru w przyszłości odegra tak poważną rolę, jakiej jesteśmy świadkami. Musimy przyznać, że znaczek pocztowy przekroczył ramy swego przeznaczenia. Poza tym, że — nieomal na całym świecie — wprowadzony został jako opłata pocztowa, przez co kasom państwowym przysparza wysokie dochody, stał on się również poważnym czynnikiem propagandy swego kraju, i to zarówno w dziedzinie historii, kultury, polityki, jak i krajoznawstwa. Oczywiście ma to miejsce szczególnie wtedy, gdy dany kraj na znaczku pocztowym przedstawia interesujące fragmenty, czy to z historii, architektury, fauny itp. a znaczek jest artystycznie i starannie wykonany.

Przed wojną Włochy wydawały pod względem treści i wykonania znaczki pocztowe, które zachwycały nie tylko filatelistę, lecz również laika. W ten sposób kraj nie tylko zyskał na propagandzie, ale nadto ciągnął wcale poważne materialne korzyści. To samo można powiedzieć o znaczkach małych państweczek: Lichtenstein i Monako, które były i są zbierane bardzo chętnie, przy czym powszechnie wiadomo, że kasy tych państw czerpią swoje dochody głównie ze sprzedaży znaczków pocztowych.

Pierwsze miejsce w propagandzie za pomocą znaczka pocztowego zajmuje Z. S. R. R. Znaczki, które oglądamy w ostatnim czasie, tworzą wprost arcydzieła (np. 800-lecie Moskwy) i są pierwszorzędnym środkiem propagandy. Na drugim miejscu należy wymienić Austrię. Znaczki tego kraju zarówno co do treści i nadzwyczaj starannego wykonania (np. kraj-

obrazy, kultura, regionalizm) spełniają należycie swoją rolę jako czynnik propagandowy kraju.

W parze ze znaczkiem pocztowym w kierunku propagandy kraju idzie filatelia. Jak podała niedawno temu prasa filatelistyczna, na świecie jest przeszło 80 milionów filatelistów. Nieomal w każdym kraju istnieją liczne stowarzyszenia i związki filatelistyczne oraz wielkie domy i przedsiębiorstwa, zajmujące się wyłącznie handlem znaczkami pocztowymi w celach filatelistycznych. Oparta w ciągu lat na poważnych studiach i publikacjach filatelia, stworzyła obszerną literaturę fachową i przekształciła się niejako w osobną gałąź wiedzy. W niektórych krajach w ostatnich latach filatelia znalazła także swój stały kąciś w programach radiowych.

Filateliści całego świata prowadzą między sobą ożywioną wymianę znaczków, a corocznie odbywają się kongresy i zjazdy filatelistów, krajowe lub międzynarodowe wystawy (ostatnio „Imaba” w Bazylei).

II

W przeciwieństwie do zagranicy, gdzie zainteresowanie znaczkami pocztowymi jest bardzo duże, w Polsce większość społeczeństwa zapatrzuje się niestety sceptycznie na filatelie, uważając zbieranie znaczków za zabawkę, nie zastanawiając się głębiej nad rolą znaczka pocztowego, jaką tenże odgrywa poza właściwym swoim przeznaczeniem tj. opłatą pocztową. Przypomina się arcyzabawnym przedwojenny epizod, jaki miał miejsce w pewnym większym mieście prowincjonalnym, gdzie na ogłoszenie stowarzyszenia o zebraniu członków, niewtajemniczeni pytali: „Co to za sekta ci filateliści?”(!)

Polska potrzebuje propagandy i to na każdym odcinku, a zadanie to z

powodzeniem może wykonać również za pomocą swoich znaczków pocztowych.

Jeśli chodzi o nasze znaczki pocztowe, to już przed wojną zostały skrytykowane niektóre z nich, jako nie nadające się na cele propagandowe, a to na skutek nieciekawej treści i niestarannego wykonania. Pewną dodatnią rolę spełniły niektóre tylko z polskich znaczków przedwojennych, np. w zakresie historii: znaczek przedstawiający Jana III Sobieskiego oraz znaczki wydane z okazji XX-lecia istnienia R. P. — w zakresie architektury: znaczek z ołtarzem mariackim w Krakowie, nadto znaczki przedstawiające zabytki jak: Ratusz Poznański, Wawel i Częstochowę; wreszcie znaczki z krajobrazami.

Ze znaczków powojennych mogących spełnić rolę propagandową można by wymienić następujące: Westerplatte (na pamiątkę heroicznej obrony żołnierza polskiego), zniszczenie stolicy (wykazanie świata „wysokiej kultury“ hitlerowskiej). Świat pracy (4 główne zawody), Wiosnę Ludów (Wystawę Ziem Odzyskanych). Znaczki powyższe — z małymi wyjątkami — przedstawiają fragmenty interesujące i są dość starannie wykonane, a rozchodzą się tysiącami na cały świat, spełniają rolę propagandową naszego kraju.

Jeśli chodzi o przyszłe motywy na naszych znaczkach pocztowych, mogące służyć propagandzie, to w tym kierunku niewątpliwie mamy jeszcze bardzo dużo do zrobienia. Już przed wojną wołano o znaczek pocztowy, przedstawiający naszego żubra, które to wołanie również obecnie nie przestało być aktualne. Oczekujemy znaczków, które przedstawiają nam piękny krajobraz Polski, zwłaszcza Ziem Odzyskanych i Bałtyku, regionalizm na wzór znaczków austriackich, zaś z zakresu architektury i zabytków np. zniszczone katedry św. Jana, Katedrę w Poznaniu i inne. Zrobiły to już Austria (katedra Salzburg), Francja (katedra w Reims i inne), oraz Niem-

cy (katedra w Kolonii). Stanowczo poczta nasza za mało wydała znaczków poświęconych Ziemiom Odzyskanym (Gdańsk 3 znaczki, Probus i Wystawa we Wrocławiu). Co się tyczy filatelistyki w Polsce, to wiadomo, że w tym kierunku wskutek wojny i ciężkiej okupacji straciłszy nasz długoletni dorobek tak, że z chwilą oswobodzenia trzeba było na nowo przystąpić do pracy i to właściwie od początku. Szybko jednakże zawrzała praca filatelistyczna w naszych stowarzyszeniach; obecnie zaś notować możemy nowe stowarzyszenia, również na Ziemach Odzyskanych, jak w Gdańsku, Szczecinie, Gorzowie i Wrocławiu. Wojna zniszczyła też całą naszą prasę filatelistyczną, jednakże dzięki niezamordowanej pracy Wielkopolskiego Klubu Filatelistów w Poznaniu od stycznia br. wychodzi „Filatelista Polski“. Jest to pierwsze powojenne czasopismo fachowe w Polsce, poświęcone filatelii. Cieszy się ono uznaniem miarodajnych czynników oraz wielką popularnością zarówno w kraju jak i zagranicą. Ostatnio „Filatelista Polskiego“ notowano w światowym spisie czasopism filatelistycznych.

Co się tyczy naszej wymiany z zagranicą, to od listopada ubiegłego roku stowarzyszenia posiadają zezwolenie Komisji Dewizowej. O ile jeszcze istnieją pewne ograniczenia, winne być one uchylone względnie do tego stopnia zmniejszone, aby wymiana nasza odbywać się mogła na wielką skalę, gdyż w ten sposób świat dowiaduje się o naszym życiu i naszej pracy nad odbudową kraju.

Filatelia polska domaga się wreszcie na wzór innych państw europejskich — stałego kąciaka w programie Polskiego Radia. Dotychczasowe starania w powyższym kierunku były bez rezultatu. Dalszy rozwój naszej filatelii, a co za tym idzie, propaganda dla Polski za pomocą znaczka polskiego, domaga się uwzględnienia powyższego postulatu przez miarodajne czynniki.

Znaczki poczty powstańczej w Warszawie na Mokotowie

Odnosnie do poczty powstańczej na Mokotowie w Warszawie uzyskałem następujące dane od ob. Romana Banacha, Łódź, Brzeźna 12, m. 1, tel. 156-03, spisane protokółarnie w dniu 6. II. 1948 r.

„Oświadczenie w sprawie nadruków na znaczkach powstańczych Warszawy.

Jako uczestnikowi Powstania Warszawskiego z sierpnia 1944 r. znane mi są z osobistej obserwacji następujące fakty dotyczące funkcjonowania poczty i używania przedrukowanych znaczków: Zgrupowanie „Baszta” prowadzące walki powstańcze na Mokotowie w Warszawie, urządziło urząd pocztowy na Mokotowie, przy ul. Krasickiego Nr 23 lub 25, w którym pełnili służbę żołnierze AK. Urząd ten odbierał korespondencję przeznaczoną przeważnie do Środmieścia, którą powstańcy przynosili kanałami. Korespondencja podlegała zaraz na miejscu „cenzurze”. Do opatrywania korespondencji posiadał ten urząd pocztowy dwa stempeleki a mianowicie: 1. stempel nadrukowy, prawdopodobnie gumowy z tekstem w trzech wierszach „Orzeł (POCZTA POWSTANCZA) W-wa SIERPIEŃ 1944” oraz 2. stempel-kasownik dwuobrotkowy z mostkiem, z napisem w otoku „A. K. na BARYKADACH” do odciskania na znaczkach i na korespondencji bez znaczków. Wymiary nadruku wykonanego stempelem nadrukowym 1. wynoszą według pomiarów prof. Stanisława Miksteina wykonanych na moich znaczkach: szerokość x wysokość orła — 11,5 x 12,5 mm; odstęp między orłem a pierwszym wierszem — 1 mm; POCZTA POWSTANCZA: długość na wysokość — 22 x 4 mm; W-wa Sierpień 1944 — 21,5 x 3,7 mm; odstęp między oboma wierszami 2,5 mm.

Korespondencję przyjmowano zupełnie bez znaczków i wtedy opatrywano ją zwykle stemplem kasownikiem b). O ile na korespondencji znajdowały się naklejone znaczki niemieckie Generalnego Gubernatorstwa, to opatrywano je stempelem nadrukowym a) następnie zaś stemplem kasownikiem b).

Nadto również przynoszone przez prywatne strony niekasowane znaczki niemieckie Generalnego Gubernatorstwa na życzenie opatrywano stempelem nadrukowym a) bez pobierania dopłat. Korespondencja podlegała natychmiast w urzędzie cenzurze a następnie wysyłce przez posłańców. Za przesyłkę korespondencji, jak również za opatrywanie nadrukami przynoszonych znaczków Gen. Gubernatorstwa nie pobierano żadnych opłat — poczta bowiem jako polowa była zupełnie bezpłatna.

Ten stan miał trwać od 19. — 28. sierpnia 1944 r.; dnia 22 sierpnia poszedłem jednak na inną placówkę a po powrocie w dniu 2. września 1944 ten urząd pocztowy już nie istniał.

Na tej poczcie polowej opatrzone mi nadrukami wykonanymi: stemplem nadrukowym a) następujące serie znaczków Gen. Gubernatorstwa (numeratora według katalogu Pioniera 1944): Nr 40—51 seria budowlana wydana 5. VIII. 1940; Nr 56—58 seria okolicznościowa na pierwszą rocznicę Gubernatorstwa; Nr 66—70 seria budowlana w zmienionych barwach wydana w 1941 r.; Nr 71—82 seria z podobizną Hitlera, rotograwura wydana 26. X. 1941; Nr 83—88 seria uzupełniająca poprzednią, wykonana szyćchem, wydana 7. IV. 1942 r.; Nr 96—100 seria na trzechlecie Gen. Gub. a wydana 20. XI. 1942; Nr 101 i Nr 102 — 2 zł, ciemno-oliwkowy i 4 zł ciemno-fioletowy; Nr 110—114 seria pięciu miast wydana 14. IX. 1943.

WSZYSTKIM, KTÓRZY NADEŚLALI NAM ŻYCZENIA I GRATULACJE
Z OKAZJI NASZEGO JUBILEUSZU, SKŁADAMY SERDECZNE PODZIĘ-
KOWANIE.

Zarząd Wielkopolskiego Klubu Filatelistów
w Poznaniu

Według katalogu Zumsteina: Nr 115 i Nr 116 — 6 zł, brunatny i 10 zł brunatny i czarny; Nr 120—124 — II seria zasłużonych mężów wydana w 1944 r. Wobec nadrukowywania przynoszonych znaczków przez postronne osoby, nie wiem czy nie przedrukowano innych wartości znaczków Gen. Gubernatorstwa.

Spisał prof. Stanisław Mikstejn. W Krakowie, dnia 6 lutego 1948. Podpis Stanisław Mikstejn, m. p. Kraków 14, Tarnowskiego 7. Roman Banach m. p. Łódź, Brzeźna 12/1, telef. 156.03."

Powyższe oświadczenie uczestnika powstania wskazuje, że poprzednio opisane rzekome „znaczki” poczty powstańczej w Warszawie: 1. nie są wydane przez władze powstańcze ani pocztę powstańczą, 2. nie służyły do opłat za przesyłki doręczane pocztą polową — albowiem za zasadnicze znaczki okupacyjne niemieckieabrały należytość władze niemieckie, a opatrywane nadrukami powstania były zupełnie bezpłatne, 3. nie są również dobroczynnymi nalepkami — albowiem za opatrywanie nadrukami

nie uiszczano nawet dobrowolnych datków na cele powstania lub społeczne, straszliwie gnębionej ludności Warszawy, 4. natomiast, że mogą być uważane co najwyżej za jakiś rodzaj pamiątek, bezwarunkowo nie wchodzących w zakres filatelistyki, wzgl. prywatnie dostarczane znaczki okupacyjne po bezpłatnym opatrzeniu nadrukami, za prywatne w celach spekulacyjnych sporządzone fabrykaty.

*

W odpowiedzi więc ob. P. Pawłowi Kucharskiemu z Sosnowca na Jego uwagi w Nr 8 Fil. Polskiego z sierpnia 1948 strona 76 oświadczam: 1. Słusznym jest Jego postulat uczczenia i upamiętnienia bohaterstwa Harcerzy i Obrońców Warszawy wydaniem odpowiedniego znaczka tak, jak to zrobiono np. dla powstania w Ghettie Warszawskim, natomiast 2. użycie do tego celu wyżej opisanych fabrykatów, mogących co najwyżej ze szkoda naiwnych zbieraczy zapychać kieszenie spekulantów, wydaje mi się za co najmniej za bardzo nieodpowiednie i niestosowne.

Skład Filatelistyczny „Fortuna”

WROCLAW, Rynek 46

wysła

aktualny cennik po nadesłaniu złoty 15,— w znaczkach

Ząbkowanie prywatne znaczków polskich

Następujące znaczki polskie wydane jako nieząbkowane spotykają się ząbkowane lub przebijane prywatnie przez klientów poczty:

- 41 n. 3,— zł Gdańsk
- 42. 1,50 ruiny Warszawy
- 43. 3,— zł ruiny Warszawy
- 44. 3,50 zł " "
- 45. 6,— zł " "
- 46. 8,— zł " "
- 47. 10,— zł " "
- 54. 8,— zł Warszawa Wolna
- 70. 5,— zł Będzin a) oliwkowy
b) brunatny
- 72 10,— zł Lanckorona
- 82 n. 1,— zł Kultura.

W przytoczonym poniżej wykazie wyróżnione jest ząbkowanie liniowe oraz wszelkiego rodzaju przebicia (p.) Wykaz ten oparty jest na oryginalnej niefilatelistycznej korespondencji, nie pretenduje jednak do kompletności. Bowiem ząbkowały zarówno osoby prywatne, jak i instytucje, np. zjednoczenia węglowe, jak również w przypadku Ziębic — urząd pocztowy. Tego rodzaju ząbkowania jakkolwiek prywatne, są z filatelistycznego punktu widzenia niezmiernie interesujące. Przytoczony wykaz przekonywa nas, że ząbkowanie stanowi nie tylko udogodnienie manipulacyjne dla urzędników pocztowych, lecz do tego ułatwienia w sposobie oddzielania znaczków z arkusza są również przyzwyczajeni klienci poczty tak dalece, że jeśli poczta nie dostarczy znaczków ząbkowanych, wykonują ząbkowanie we własnym zakresie.

Wykaz ząbkowań prywatnych

- Barlinek — p. 8½ 70b.
- Biała Krakowska — lin. 11½ 42, 70a.
- Białogród — ? 42, 43.
- Bielsko — lin. 11½ 42, 44, 70a.
- Brzezinka — p. 9, 42, 43.
- Budzyń — p. 7½ 43, 70a, b; 72.
- Bydgoszcz — p. 8, 42.
- Bytom — lin. 8 43, — lin. 11½ 43.

- Chodzież — p. 7¼ 70b.
- Chojnasty — 5 42.
- Chojnice — p. 10 45, 70b.
- Chojnice-Nakło — p. 10 43.
- Chojnow — p. 9 42, 43, 45, 72
p. 11 70a b.
- Chorzów — lin. 11 42, 43, 44, 70a, b.
- Chropaczów — p. 9¼ 42, 43, 44, 45.
- Czarnków k/Poznania — p. 11 41 n,
43, 70a, b.
- Czeladź — p. 10 niereg. 43.
- Czerwiejewo — p. 8½ 43, 70b.
- Czerwińsk n/Odrą — p. 10 43, 45,
70b.
- Czudec — p. 8 43, 70b, 72.
- Daniszyn — p. 9 41n, 43, 45, 70b,
82n.
- Dąbie n/Nerem — p. 8 70a, b; 72.
- Dąbrowa Górnicza — p. 9 70b.
p. 16½ 70b.
- Derłowo — lin. 11½ 43.
- Dębica — p. niereg. 72.
- Dłutów k. Pabianic — p. 10 70a.
- Dobiegniewo — p. 8 44, 70b.
p. 11½ 43, 45, 70b.
- Dobieszczyzna — p. 12½ 43.
- Dobrodzień — p. 9 43, 70a, b; 72.
- Drawsko — p. 9½ 44.
- Dwikozy — ? 43 45.
- Dziemiany — ? 42.
- Frydland — lin. 11 43, 45.
- Gdańsk-Wrzeszcz — p. 9 44.
- Giszowiec — p. 8½ 42.
- Gliwice — lin. 10½ 42.
- Głubczyce — p. 7½ 42, 43, 44, 45,
70b, 72.
- Gorlice — p. 8 43.
- Gorzyń — p. 9 44.
- Granowo — p. 9 43, 70b.
- Grodków — p. 12 43, 45.
- Grodzisk Wlkp. — p. 13½ 43.
- Gruzdziądż — p. 7½ 70a.
- Herby — p. 10 70a.
- Inowrocław-Krzyż — p. 10½ 42.
- Jadowniki k/Żnina — p. 9. 43 70b.
- Janów Lubelski — p. 13 70b.
- Jarocin — p. 9½ 45, 70a, b.
- Jelenia Góra — lin. 11¼ 70b.
- Jeziorsko — p. niereg. 43.
- Jutrosin — p. 7½ 70a.

- Kalety — p. 9¼ 43.
 Kamień Pom. — p. 9½ 43, 45.
 Katowice — p. 9—9¾ 43, 70b.
     p. 10½ 42, 43, 44, 70a b.
 Katowice — roznań — p. 9½ 44, 47.
     70b.
 Kluczbodek — ? 42.
 Klucze — p. 8 43
 Koniusza — p. ? 45.
 Kościerzyna — p. niereg. 44, 45.
 Krotoszyn—Szczytno — p. 8½ 43.
 Krzyż—Inowrocław — p. 9½ 42, 44,
     70b.
 Leszno — p. 9½ 43, 70a.
 Lubasz k/Czarnkowa — p. 11 70b.
 Lubliniec — p. 9 42, 43, 44, 46, 70a,
     p. 11 42, 43, 44, 46, 70a, b; 72.
     b; 72.
 Łochów — p. 11½ niereg. 43, 45.
 Łomża — p. 9 70b.
 Łódź — p. 9 43, 44.
 Mikulczyce p. 7½ 43, 45.
 Mordy — p. 10½ 43.
 Mosina — p. 8 43.
 Mysłowice — p. 9 43.
 Mysłibórz — p. 9¾ 70a.
 Nowe Miasteczko — p. 9 45, 47.
 Oborniki — p. 10 43.
 Odkusz — p. 11¼ 43.
 Olsztyn Pozn. — p. 10 70b.
 Ostrołęka — p. 9 43, 45. p. 10 43, 70b.
     p. 11 45.
 Paczków — lin. 11½ 43.
 Piece — ? 42.
 Pińczów — ? 42.
 Pleszew — p. 11½ 44, 70b.
 Połajewo — p. 9½ 42, 43.
 Poznań — p. 7½ 43, 44. p. 9½ 42, 44.
     lin. 11¼ 42, 43, 45, 46, 70a, b, 72.
 Poznań—Częstochowa — p. 11½ 70b.
 Pruszków — p. niereg. 43.
 Pszczyzna — lin. 11¼ 42, 43, 45.
 Raclawice—Prudnik — p. 9 70b.
 Radlin — p. 7½ 42.
 Radzików — ? 42.
 Rawicz — p. 9¼ 43, 70a.
 Resno — ? 72.
 Rogoźno—Gołańcz —p. 70b.
 Rostarzewo — p. 12½ 70b.
 Ryczywół — p. 10 42, 44, 70a, b; 72.
 Rypin Lubuski — p. 8 43, 45, 47, 70b
     p. 10¾ 45, 70b, 72.
 Rzeszów — p. 11¼ 42.
 Sady — p. niereg. 43.
 Sejny — p. 8 70b, 72.
 Siedlce — 11 43.
 Skoki — p. 10 42.
 Słubczyce — p. niereg. 72.
 Słubice—Poznań — p. 9¼ 70b.
 Słupia k/Włoszczowy — ? 45.
 Sobolew — p. 8 43, 70a, b.
 Sopot — p. 10½ 43.
 Strzegom — lin. 10¾ 70.
 Sosnowiec — p. 11 42.
 Strzelce Kraińskie — p. 12 43.
 Syców — p. 9¼ 43, 70a, b.
 Śnieżno — p. 8 70b.
 Środa — p. 9—10 42. p. 11 43, 44, 45,
     46, 70a, b, 72.
 Świecie n/Warta—p. 10 43, 45, 46, 47.
 Świątobłowice — p. 7½ 42, 43, 44,
     45, 70a, b, 72, p. 11 43, 44; 70a. b; 72.
 Tarnowskie Góry — p. 11½ 70a.
 Tczew — p. 10½ 43, 72.
 Terespol Pom. — p. 9 43.
 Toruń — ? 45, 47.
 Trzciel — lin. 11¼ 43, 70b, 72.
 Tuchola — p. 10 43.
 Uście Ruskie — p. 8 niereg. 70b.
 Wadowice — p. 10½ 42.
 Wałbrzych — lin. 11½ 42, 43.
 Wałcz — ? 54.
 Wapiennik Górny — p. 13 72.
 Warszawa — ? 47.
 Wągrowiec — p. niereg. 70b.
 Wieloniewic — p. 7 70b.
 Wieleń n/N — p. 9¼ 43, 44, 46, 70a,
     b, 72.
 Wielichowo — p. 7½ 70a .
 Wilkowiec Leszczyński — p. 9 72.
 Witaszyce — p. 9½ 70b.
 Witowo — p. 10 44, 70b.
 Władzenin — p. 9½ 70b.
 Wolsztyn — p. 9 43.
 Wrocław — p. 8 43.
 Wrocław—Gniezno — p. 8 43, 70b.
 Wschowa — p. 9 42, 43, 44, 45, 46,
     70a, b, 72.
     lin. 11½ 43, 70b, 72.
 Zabrze — p. 9¼ 43.
 Zebrzydowice — p. 8 70b.
 Zielona Góra — p. 9 44, 46, 70a.
 Ziębice — lin. 10¾ 70a, b.
     lin. 11½ 42, 43, 45, 46, 70a, b, 72.
 Żydowo — p. 8¼ 70b.
 Żywiec — lin. 11 42.

Poczta obozowa Freiman koło Monachium

Odnosnie do polskiej poczty obozowej we Freimanie koło Monachium i jej tzw. znaczków po 25 fen. udało mi się uzyskać od p. Edwarda Koprońskiego w Toruniu, Mickiewicza 20/72 następujące wiadomości, które podaję dosłownie według jego listu z 23. VII. 1948:

„1. Kierownikiem poczty w czasie wydania znaczków byłem ja, moim pomocnikiem kolega obozowy z Dachau Idzikiewicz. Więcej pracowników poczta nie zatrudniała. Doręczanie listów odbywało się w pokoju w którym mieściła się poczta i biuro ewidencji mieszkańców Ośrodka Polskiego Freiman, względnie roznosiliśmy po pokojach zajmowanych przez adresatów.

Ekspedycje poczty załatwiali również wymienieni pracownicy. Ponieważ w tym czasie poczta państwowa nie była czynna, listy wysyłało przy pomocy różnych okazji: jak np. Untra, wyjazd mieszkańców Ośrodka Freiman do innych ośrodków itp.

2. Wydanie znaczków uchwalili i wydał Komitet Ośrodka Polskiego Freiman.

3. Dokładnej ilości nakładu znaczków nie pamiętam, w każdym razie nakład liczył kilka tysięcy sztuk (5.000—6.000 sztuk). Arkusze na marginesie miały napisy „14. VII. 1945 Komitet Polski Freiman” i obejmowały 50 sztuk.

4. Taryfa nocztowa wynosiła 25 fenigów.

5. Taryfa pocztowa nie była przymusowa ale na ogół wszyscy korzystający z usług poczty koleżeńskiej starali się nabyć znaczki.

6. Dochody z opłat przesyłek obracano na wydatki Komitetu Polskiego Freiman.

7. Znaczki wydrukowano w Monachium, firmy nie pamiętam.

8. Przesyłki do obozu dostarczano

w sposób wskazany pod punktem 1. (różne okazje).

9. Znaczki wydano jak podano na marginesie 14. VII. 1945. Jak długo były znaczki w użyciu nie wiem, gdyż w m. sierpniu 1945 wyjechałem do Polski”.

Ponieważ w myśl 1. art. 49 Międzynarodowej Konwencji Pocztowej przesyłki jeńców wojennych i internowanych są wolne od opłat pocztowych, 2. opłata 25 fen. od przesyłki nie była przymusowa na pokrycie kosztów jej transportu, tylko dobrowolna na cele Komitetu Ośrodka Freiman, oraz 3. charakter tej tzw. poczty był tylko koleżeński, a nie jako zorganizowanej instytucji choćby na wzór poczt obozowych w Niemczech do 1945 r. przeto tzw. znaczki poczty Ośrodka Freiman” nie są znaczkami pocztowymi w rozumieniu ich definicji, tylko dobroczynnymi nalepkami. Jako dobroczynne nalepki nie należą do zbiorów znaczków pocztowych i do filatelistyki, jak również nie mogą być oceniane lub wyceniane z jej punktu widzenia. Jako pamiątki wojenne i przejaw polskiej działalności filantropijnej należą do kategorii dokumentów i pamiątek wojennych, a ocena ich wartości dokumentarnej należy do historyków i zbieraczy pamiątek wojennych.

Nalepki te są wykonane na zwykłym szarym papierze. Pod rysunkiem znajduje się poddruk delikatnej siatki z jasnożółtych linii. Właściwy rysunek nalepki przedstawia stylizowanego orła polskiego na sześciobocznej tarczy, nad nim na wstędze napis „POCZTA” pod nim zaś również na wstędze w dwu wierszach „FREIMAN/MONACHIUM”. Wartość 25 Pf. jest podana u góry po prawej stronie pod napisem POCZTA. Znana jest odmiana o poddruku dwóch siatek jednej jasnożółtej i drugiej oliwkowej Ząbkowane 10% liniowe.

Nakłady polskich znaczków

Znaczki lotnicze po 5 zł stalowe, Samolot nad ruinami Warszawy.

Nakład 4-ty tych znaczków zamówiony 11. XI. 1947 w ilości 4.000.000 sztuk został wykonany walcem N. 4. W. I. w czasie od 2—8. III. 1948 — 4.377.900 sztuk ząbkowanych.

Znaczek okolicznościowy „5-ta Rocznicą powstania w Ghetcie warszawskim”.

Nakład tych znaczków zamówiono w wysokości 300.000 sztuk według projektu art. J. Toma. Drukowano je w dniu 8. IV. 1948. Są ząbkowane tylko 10 $\frac{3}{4}$. Rysunek znaczka przedstawia popiersie mężczyzny i kobiety z karabinami w rękach i jest wykonany w barwie stalowej.

Znaczki lotnicze nowej serii.

Pierwszy nakład znaczków lotniczych z podobizną Centaura z napiętym łukiem zamówiony dnia 9. I. 1948 w ilości 4.000.000 sztuk każdej wartości, projektu art. Stefana Żechowskiego wydrukowano następującymi walcami:

Wartość nominal.	Oznaczenie walca	Czas druku	wysłano z drukarni wykończ. szt. ząbk.
15 zł	N. 1. W. I.	25—28.II.1948	1,615.100
	N. 1. W. II.	4. III. 1948	nieprzyjęty
	N. 1. W. III.	19—24. III. 1948	3,264.200
	Suma po 15 zł		4,879.300 sztuk
20 zł	N. 1. W. I.	12—18. III. 1948	4,171.200
30 zł	N. 1. W. I.	12—14. II. 1948	1,982.400
	N. 1. W. II.	1—4. III. 1948	2,590.400
Suma po 30 zł		4,752.800 sztuk	
50 zł	N. 1. W. I.	3—9. II. 1948	4,312.800 sztuk
75 zł	N. 1. W. I.	26. I. 1948	nieprzyj. do druku
	N. 1. W. II.	29. I. 1948	nieprzyj. do druku
	N. 1. W. III.	5—12 II. 1948	4,327.500 sztuk
100 zł	N. 1. W. I.	26. I. 1948	nieprzyj. do druku
	N. 1. W. II.	28.—4. II. 1948	4,181.200 sztuk

Wszystkie te znaczki są wykonane przy użyciu rastra 80 kresek na 1 cm², ra białym bezdrzewnym papierze gumowanym przed drukiem, ząbkowane linio-wo 10 $\frac{3}{4}$ i 11.

Z okazji Zjazdu Międzynarodowej Federacji Młodzieży Demokratycznej Ministerstwo rozp. z 13. 7. 1948 zamówiło specjalny znaczek w barwie niebieskiej, wartości 15 zł według projektu Tad. Tuszewskiego, o nakładzie 4.000.000 sztuk. Drukowano te znaczki następującymi walcami:

N. 1. W. I.	20. 7. 1948	nieprzyjęty do druku
N. 1. W. II.	23 — 24. 7. 1948	2.064.600 sztuk
N. 1. W. III.	26 — 28. 7. 1948	2.444.500 „

Wysłano z drukarni . . . 4.509.100 sztuk

Z okazji Zjazdu Filatelistycznego w dniach 4 i 5 września br. oraz 25-ciolecia Towarzystwa Filatelistycznego w Toruniu, Ministerstwo rozp. z 12. 8. 1948 zamówiło specjalny znaczek pamiątkowy w barwie żółto-brunatnej o wartości 15,— zł w nakładzie 4.000.000 sztuk.

Rysunek znaczka przedstawia fragment murów obronnych z Bramą Mostową z 1432 r. w Toruniu. Z bramy tej wyjeżdża czterokonny dyliżans pocztowy. W czasie zjazdu był w użyciu kasownik okolicznościowy. Znaczki te drukowano walcem N. 1. W. II w czasie od 20. — 22. 8. 1948.

*

Ministerstwo rozp. z 16. 8. 1948 Nr. AG. 421 zamówiło znaczek wartości 15,— zł z dopłatą 5,— zł na odbudowę Warszawy. Znaczek ten wykonany według projektu Z. Skibińskiego w barwie zielonej przedstawia część trasy W—Z pod placem Zamkowym z dzwonicą i kościołem św. Anny w Warszawie. Nakład wynosi 4.000.000 sztuk.

NOWOŚCI FILATELISTYCZNE

POLSKA

Seria obiegowa znaczków z podobizną Prezydenta Bolesława Bieruta obejmować będzie sześć wartości: 5,— zł — brunatny, 6,— zł — niebieskawo-czarny, 15,— zł — czerwony, 18,— zł — oliwkowo-zielony, 30 zł — niebieski, 35,— zł — liliowy.

Wielkość rysunku znaczków 16 × 23 mm, a całego znaczka z marginesem i ząbkowaniem około 21 × 28 mm. Jako pierwsze ukazały się znaczki po 15,— zł, dalsze później.

Min. Poczty i Tel. zapowiada wydanie do końca bieżącego roku następujących znaczków: w listopadzie — grudniu ukaże się propagandowa seria przeciwwgruźlicza, składająca się z 4 wartości. Nowością będą po raz pierwszy w Polsce zastosowane kupony umieszczone po jednym przy każdym znaczku z odpowiednimi sloganami. Z początkiem grudnia wyjdzie specjalny znaczek z okazji Kongresu Związków Zawodowych. Również w grudniu wydana będzie seria pamiątkowa ku uczczeniu 30-rocznicy powstania Zw. Prac. Poczty i Tel. Seria składać się będzie z 4 wartości obrazujących sceny z życia pocztowców. Poza tym Min. Poczty i Tel. zapowiada, iż w przyszłym roku znaczki polskie wykonane będą w stalorycie, co podniesie ich wygląd graficzny, który niestety, do tego czasu pozostawia wiele do życzenia.

FRANCJA

Również i Francja nie pomija żadnej okazji by wydać pamiątkowe znaczki. Dowodem tego jest wydanie ostatnio pięciu nowych znaczków, jak to wykazuje nasza ilustracja.

USA

Ostatnio ukazało się 5 nowych znaczków 3 centowych wydanych z okazji 1. setnej rocznicy prawidłowej hodowli kur, 2. ku czci młodzieży amerykańskiej, 3. ku czci Harlan Fisk Stone, 4. ku czci Clary Barton założycielki czerwonego krzyża amerykańskiego, 5. z widokiem obserwatorium na górze Palomar.

WĘGRY

Węgry zaczynają dostarczać filatelistom co raz to nowsze „okolicznościowe” serie. Tym razem są to znaczki lotnicze z podobiznami sławnych europejskich pisarzy.

CZECHOSŁOWACJA

Z dniem 27 października stracił ważność znaczek 8 Kčs z podobizną zmarłego prezydenta Republiki Czechosłowackiej.

NIEMCY

W radzieckiej strefie okupacyjnej Niemiec wydano ostatnio nową serię obiegową z wizerunkami sławnych demokratów niemieckich. Cztery z nich widzimy na odbitce.

CZECHOSŁOWACJA:

Slavoj Hulla, studjuci, Tábor,
Polacká 351. CSR.

Ladislav Čermák, Chelčického 279,
Hradec Králové II. CSR.

Podziękowanie z Czechosłowacji.

Jak wiadomo, Wielkopolski Klub Filatelistów w Poznaniu rozpisal swego czasu ankiete na temat, „które znaczki polskie sa najpiękniejsze”. W związku z tym liczni filateliści otrzymali nagrody. M. in. nagrodę otrzymał p. K. Krabicka z Pardubic, który nam pisze:

„Bardzo dziękuję za list z dnia 1. bm. oraz za załączony bloczek „Kultury”, który sprawił mi dużo radości. Doprawdy nie liczyłem się z tym, iż biorąc udział w Waszej ankiecie, wylosuję tak piękną nagrodę. Przesyłam Wam gorące podziękowanie. Życząc Waszemu Klubowi dużo powodzenia pozostaje

z serdecznym pozdrowieniem
(—) K. Krabicka, Pardubice.”

Z PRASY FACHOWEJ

Filatelia polska wzbogaciła się o nowe czasopismo fachowe. Zapowiedziany od dawna „Przegląd Filatelistyczny” ukazał się 30. 9. 48. Czasopismo to wydawane jest przez Towarzystwo Filatelistów w Łodzi. Jakkolwiek nr 1 obejmujący 16 stron nie rokował swoim wyglądem wielkich nadziei na przyszłość, doznaliśmy miłego rozczarowania otrzymując nr 2. Numer ten obejmuje już 32 strony druku i zawiera kilka dobrze opracowanych artykułów. Okładka jak w poprzednim numerze dwukolorowa. Całość wypadła efektownie. Życzymy młodszemu koledze dużo powodzenia w pracy dla dobra polskiej filatelii styki.

Redakcja „Filatelisty Polskiego”.

KUPUJEMY następujące znaczki
(niestemplowane bez nalepek)

	zł
<i>Polska:</i> Lubelskie 3 wart.	800
10 miast 10 wart.	300
Manifest I 3 zł	120
BIE seria 3 wart.	400
<i>G. G.</i> 10 + 10 arkusz	6500
II przedruk 26 wart.	1800
I służbowe 15 wart.	250
<i>Niemcy:</i> lot polarny 3 wart.	15000
lot poł. Ameryka 2 wart.	5000
Chicago 3 wart.	3500
Zepelin 1, 2 i 4 Mk	1000
Wagner 9 wart.	3500

Oferta bez zobowiązania. Zapłata gotówką.

SILESIA

Agencja Filatelistyczna
Cieszyn - Skrytka 79

TORUŃ.

Związek Filatelistów w Toruniu zawiadamia, że jubileuszowe karty pocztowe z okazijnym znaczkiem pocztowym, wydanym z okazji Zjazdu Filatelistów w Toruniu, skasowanym specjalnym kasownikiem pocztowym, z okazji 25-lecia Związku Filatelistów w Toruniu — są do nabycia w naszym Związku (Związek Filatelistów Toruń, ul. Szczytna 1), w cenie 50,— zł za jeden egzemplarz plus porto, tylko za uprzednim nadesłaniem należności.

Wszystkich naszych członków zalegających z składkami członkowskimi prosimy uprzejmie o jaknajszybsze wyrównanie zaległości.

Fotografie Zjazdu w formacie kartkowym w cenie zł 130,— plus porto i w formacie gabinetowym w cenie 560,— plus porto, wysyłamy również tylko za uprzednim nadesłaniem należności.

Kolegów, którzy robili zdjęcia amatorskie, prosimy o nadesłanie nam odbitek dla archiwum Związku, powiadamiając nas o poniesionych kosztach.

Związek Filatelistów, Toruń.

Ostrzeżenie! Ostrzega się filatelistów polskich przed nawiązaniem kontaktu wymiennego z H. Hendriks, Bruxelles, 2 Avenue Joseph Baeck,

Belgia, który mimo licznych upomnień, nie wyrównuje zaległości, nie zwraca nadesłanych mu znaczków.

POZNAŃ

Od Klubu i Redakcji.

Do łask wiadomości PT. Czytelników podajemy co następuje:

1. **Począwszy od listopada br. Administracja „Filatelisty Polskiego”** mieści się w Poznaniu przy ul. **Pamiętkowej 21 m. 8.** Wszelkie zapytania dot. Administracji prosimy kierować odtąd na powyższy adres.
2. **Należności za czasopismo i ogłoszenia** prosimy przekazywać na konto **P. K. O. V-5716**, zaś **wpisowe i składki miesięczne dla Wielkopolskiego Klubu Filat.** na konto **P. K. O. V-1441.**
3. **Dla przesyłek wymiany z zagranicą** założyliśmy skrzynkę pocztową przy Urzędzie Pocztowym I. w Poznaniu. Wobec tego prosimy nadsyłać te przesyłki **pod adresem: Wielkopolski Klub Filatelistów — Komitet Dewizowy — Poznań i Skr. Pocz. 253.**
4. **Wszelką inną korespondencję**, zarówno do Klubu jako też Redakcji załatwia Sekretariat, którego adres brzmi jak następuje: **Wielkopolski Klub Filatelistów — Sekretariat Poznań 2, ul. Lodowa 22 m. 2.**

Członków Klubu oraz Szan. Czytelników bardzo prosimy o ścisłe przestrzeganie powyższego.

K
U
P
N
O

BIURO FILATELISTYCZNE

Stanisław Malinowski

KRAKÓW, UL. SMOCZA 4 a

S
P
R
Z
E
D
A
Ż

Zamiana znaczków pocztowych i przyborów filatelistycznych.

DROBNE OGŁOSZENIA

Poszukuję czworobłoków znaczków polskich w/g kat. Gryzewskiego: Nr 79, 134—138, 218—224, 297/11, 299/11, 315, 351, Dopł. 38, 40, 64, 65, 73; 75; 76, 80, 82, 85, 89. H. Vincenz, Strzelin, Wolności 4 D. Śląsk.

Za 100 różnych stemplowanych i nieuszkodzonych znaczków polskich przed i powojennych dają 60 sztuk zagranicznych.

Zdzisław Pinkowski, Sulęcín Wlkp., 1-go Maja 4.

Znaczkii Czechosłowackie oraz Czech i Moraw dam za wypożyczenie lub oddanie na własność literatury filatelistycznej.

Wincenty Piątek, Olawa — Dolny Śl.

Uwaga filateliści! Za 500 znaczków Polski Demokratycznej (także obiegowych) dają 250 szt. zagranicznych. Z. Bartoszkiewicz, Poznań 1, Skrytka pocztowa 165.

Każdy Czytelnik tego czasopisma otrzyma dwa interesujące broszury (jedna z nich w językach: angielskim-francuskim-niemieckim) ofrankowane nowymi pięknymi znaczkami austriackimi. Na koszty przesyłki należy przesłać 5 międzynarodowych kuponów (Coupon-reponse) pod adresem: IPA-Verlag I. I. Kaindl, Postamt 93, Box 36/4, Wien XIII. (Austria).

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Cała strona zł 5.000.—; pół strony zł 3.000.—; 1/4 strony zł 2.000.—; 1/8 strony zł 1.500.—.
Drobne ogłoszenia: pierwsze słowo (tłustym drukiem) zł 50.—; każde dalsze słowo zł 25.—.
Członkowie Wlkp. Klubu Fil. mają prawo do 1 drobnego ogłoszenia bezpłatnego.

Sprzedam lub zamienię duże ilości mytej masówki Polski Demokr. oraz stemplowanych kompletnych serii jak: Ruiny Warszawy, seria Pracy, lotnicze I i II oraz wiele innych. Bardzo dobry materiał do specjalizacji Polski Demokratycznej. E. Gabara, Radomsko, ul. Wąska 1.

SPRZEDAM dobre i piękne serie poszukiwanych znaczków:

U.S.A. Seria 13 flag 13 wart.** 1.000 zł
ANGLIA Wązyta pary Królewskiej w połudn. Airyze 26 wart.** 1.000 zł
WYDANIA LONDYSKIE:
I. wyd.** . . . . . 800 zł
II. wyd.** . . . . . 750 zł
Powstanie Warsz.** . . . . . 450 zł
OSIEDLA W ITALII 9 wart.** 300 zł
Blok Helbrun cięty i zabk.** 1.550 zł
DACHAU: bloki 1 zn. znak wodny zabkowany** . . . . . 600 zł
6 zn. cięty** . . . . . 600 zł
FREIMAN:
Blok 10—150 nr. 8 wart.** 1.700 zł
B. GEN. GUB. Komplet wydań 167 sztuk (bez bloków)** . . . . . 6.000 zł
NIEMCY: Pomoc Narodowa 1924 rok Mich. 351/54** . . . . . 800 zł
Oraz wiele innych serii, bloków, całostek itp.

Na odpowiedź załączyć znaczek za 15 zł

ZDZISŁAW KALINOWSKI

Kikół, Toruńska 11

pow. Lipno

Na ogłoszenia drobne udzielamy Członkom Stowarzyszeń Filatelistycznych 50 procentowej zniżki, jeżeli przesyła poświadczenie przynależności do Stowarzyszenia. Wszelkie ogłoszenia i rękopisy prosimy przysyłać do Redakcji najpóźniej do 1-go każdego miesiąca!

Artykułów bez podpisu i adresu autora NIE drukujemy!

Wydawca: Wielkopolski Klub Filatelistów w Poznaniu.

Adres Redakcji: Poznań, ul. Lodowa 22, m. 2. K-to P. K. O. V - 5716

Członkami Drukarni Wydawniczej, Poznań, ul. Strzałowa nr 2a — K 56951

Za 1 serię
czystych znaczków lotniczych
(15 do 100 czyli razem 295 zł)

otrzymasz

6 katalogów

różnych państw wydania

H. Kolár

Bratislava 9 CSR

Numer okazowy wysyłamy
za 1 znaczek 15-to złotowy

Powstanie w Gettho warszawskim!

Oferujemy

nowości Czechosłowacji:

Festival 1,20, 4,—	(2)	zł 26,—
Rewolucja 2,40, 4,—	(2)	zł 32,—
Benesz 1,50, 2,— 5,—	(3)	zł 42,50
Sokół I, 1,50, 3,—, 5,—	(3)	zł 47,50
Uniwersytet 1,50, 2,— 3,— 5,—	(4)	zł 57,50
1848 — 1948, 1,50	(1)	zł 7,50
Sokół II, 1,— 1,50 2,— 3,—	(4)	zł 37,50
Kromeriz 1,50, 3,—	(2)	zł 22,50

Ing. B. Paleček

Pobrezni 4 PRAHA X, CSR.

Kupujemy stale:

czyste znaczki Polski przedwojennej, wydania
w walucie złotowej, oraz wysoko katalogowane
wydania Europy.

Cennik sprzedaży po nadesłaniu zł 20,—

ZACHODNIA AGENCJA FILATELISTYCZNA

J. Popkiewicz i W. Rubinowicz

Katowice, ulica Kochanowskiego 11

Telefon 343-10

W związku ze wznowieniem naszej przedwojennej działalności
wydawniczej przystąpiliśmy do druku III nakładu

Witkowskiego Albumu DO ZNACZKÓW POLSKICH

na specjalnie dobrym papierze, bogato ilustrowanego

TERMIN UKAZANIA SIĘ PRZEWIDZIANO JEST NA
LISTOPAD – GRUDZIEŃ 1948 ROKU

Dla posiadaczy naszych przedwojennych albumów wydajemy
SPECJALNY KOMPLET KART ALBUMOWYCH
jako dodatki do albumów P 11, P 15, P 16 oraz P 17

Cena albumu dla zamawiających w przedpłacie
SPECJALNIE ZNIŻONA!
(szczegóły w naszych prospektach, które wysyłamy na żądanie)

KAŻDY FILATELISTA POLSKI POWINIEN POSIADAĆ
WITKOWSKIEGO ALBUM
DO ZNACZKÓW POLSKICH

Dom Filatelistyczny – JAN WITKOWSKI – Poznań

Św. Maralna 18/1

Rok zał. 1926

Telefon 27-81

CENNIKI ZNACZKÓW WYSYŁAMY NA ŻĄDANIE